

DE LES TERRES CATALANES

PIÑEDS DE LLOBREGAT

En el curs de les darreres jornades de l'obra de sanejament de les terres catalanes, s'ha aconseguit un gran èxit, ja que s'ha aconseguit sanejar un gran nombre de terres que fins ara estaven contaminades.

Com és natural, a l'hivern, coincidint amb les hores de feina, s'ha aconseguit sanejar un gran nombre de terres que fins ara estaven contaminades.

Notes del S. R. de C.

Continuant la tasca de sanejament de les terres catalanes, s'ha aconseguit un gran èxit, ja que s'ha aconseguit sanejar un gran nombre de terres que fins ara estaven contaminades.

També el Grup "Levante", representat per uns companys de la Compañia de Metallurgias, ha estat fent una recaptació de 200 pessetes a profit d'aquesta obra.

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA

Exposició de pintures de diversos artistes catalans, obres de gran qualitat artística.

TRENCATS

Guariment ràpid i econòmic de les lesions de la columna vertebral.

Teatre Català de la Comèdia

Obra de gran qualitat artística, dirigida per un dels millors directors del teatre català.

FRONTO NOVETATS

Obra de gran qualitat artística, dirigida per un dels millors directors del teatre català.

FRONTO TXIKI-ALAI

Obra de gran qualitat artística, dirigida per un dels millors directors del teatre català.

CAMISERIA FERRER-BATLLES

Camises, Corbates, Pijames, Pantalons, etc. Preus minims.

Generalitat de Catalunya

GOVERNACIO I ASSISTENCIA SOCIAL

Despatx i visites. Després de despatxar amb el director general d'Administració Local, senyor Bilbeny, el conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sbert, rebé les visites següents: Comandant mestre de Carrabiteres, senyor Moratilla; diputat senyor Pasqual; senyor Amós, de la Junta del Col·legi d'Advocats; diputats senyors Magre i Mascort; senyor Vila, interventor de la Generalitat al Salinador de Montseny; i el president de l'Audiència de Lleida, senyor Amand Cortel.

AGRICULTURA

Visites. El conseller d'Agricultura, senyor Calvet, fou visitat per l'inspector de Foment Agrícola de Manresa, president del Sindicat Agrícola de Pl de Llobregat; una comissió de Viníters de la Bisbal; i una altra de la comarca del Vallès Occidental.

TREBALL

bardejades pel feixisme. El conseller de Treball, senyor Vidella, no assistí ahir al seu despatx oficial per haver-se traslladat, juntament amb el ministre de Treball, senyor Moix, a una de les poblacions darrere de les bombes de l'aviació fascista. Tant el senyor Moix com el senyor Vidella lliuraren a l'alcalde d'aquella població una quantitat per a socórrer els damnificats.

ELS TRIBUNALS

Causas vistes ahir

Per venda a preus abusius i acaparament, la casa "Feis" ha estat multada amb 500.000 pessetes.

Davant els diversos Tribunals, que funcionen a la nostra Audiència, es veieren distintes causes els resultats de les quals, per als respectius processos, foren els següents:

Per venda a preus abusius i acaparament s'imposà a la casa "Feis" la multa de 500.000 pessetes.

Per venda a preus abusius han estat imposades les multes següents: A Celestino Pujol i Llach, 1.000 pessetes; a Pere Domènec i Corbera, 1.000 pessetes; a Sebastià Torres i Aris, 1.000 pessetes; a Pasqual Calles i Broc, 5.000 per acaparament; a Joaquim Huell i Brugueras, 1.000 pessetes de multa; per infracció en règim de subsistències, 1.000 pessetes a Josefa Bellavista i Sabre, Anna Tora i Casadevall, Josep Moga i Sala, Josep J. i Milla, Teresa Ballester i Gont, Francesc Bases i Palaus, Antònia Casacell i Salic i Teresa Ventura i Gou.

Absolts: Alfons Luvernou Ureña, Rafael Roura i Vargas, Cristina Martínez i Martín, Manuel Pintanell i Jimeno, Joaquim Codina i Fragas, Joaquim Pi i Munner, Domènec Mir i Palacur, Josep Hipòlit Díaz Ibáñez, Francesc de Paula Regule, Maria Mir i Mijol, Lluís Desalle i Revestille.

ELS TRIBUNALS DE GUARDIA

El Tribunal de guàrdia número 2, veié ahir a la tarda dos judicis per venda a preus abusius i acaparament, respectivament, contra Josep Bonafé i Escapla i Joan Roura i Martí, i ambdós foren absolts.

El Tribunal de guàrdia número 1, a l'acabar la vista de la causa contra els 44 encarcerats per acaparament i venda a preus abusius, a denúncia de la Direcció General de Provisions, i dictà la sentència d'absolució per a vuit inculpatos, i als altres, multes que oscil·len entre 1.000 i 10.000 pessetes. A alguns dels multats se'ls ha imposat, a més, l'arrest de tres mesos.

ELS PROVEIMENTS

Els que tenen atorgat un sobreracionament han de repuntar-hi en cas d'assistir als menjadors econòmics.

Es recorda, per a evitar consultes que entorpecin el ràpid funcionament de les oficines de la Comissió Interventora de la Indústria Gastronòmica, que els compresos en l'apartat cinquè de les normes dictades d'acord amb la Direcció General de Provisions, o als el personal que treballa en indústries de guerra, segons relació que ha de facilitar a la Direcció general de Provisions el Ministeri de Defensa Nacional, els que estan empleats en indústries que per una o altra circumstància es consideren essencialment lligades a les necessitats de la guerra, o bé de reconeguda utilitat per al sosteniment d'aquesta, i els funcionaris públics, és a dir tots els que tenen agra a un sobreracionament, han de renunciar a aquest; en cas de sol·licitar els tiquets dels menjadors econòmics.

Donatius per als menjadors infantils

La casa Fills de Gabriel Ferrer, de Reus, elaboradora de l'aperitiu Ferrer, ha fet un donatiu a l'honorari conseller d'Economia, Joan Comorera, de 10.000 pessetes, per a ajudar als menjadors infantils.

ORDRE PUBLIC

Un albirador

En una finca de Berraleu, poble de la comarca del Barcelonès, la policia efectuà un escorcoll que donà el resultat següent: 1.235 monedes de cinc pessetes; 84 de dues pessetes; 63 d'una peseta; tres monedes d'or; una moneda de vint francs; 17.000 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya, molt ben conservats, per cert, i 4245 pessetes en xavalina.

El detingut fou portat a presència del Tribunal corresponent i els diners passaren a la Caixa de Reparacions de l'Estat.

Els apropiadors

Per la policia han estat detinguts Joan Forns, Ponc, Estanislau Mateo Roma, Llorenç Esteve Parés i Manuel Esteve Parés, els quals es dedicaven a vendre peix a preus abusius.

Els foren trobades 240 calbes de sardines salades que han estat lliurades a un hospital de convalescents, i 25.400 pessetes, produïdes de les seves activitats, que passaran a la Caixa de Reparacions de l'Estat.

Per dedicar-se a l'acaparament, han estat detinguts Manuel Roca Sureda, Josep Magrinyà, Marqués i Eugeni Gómez Magrinyà.

Acusats de vendre determinats carns a preus abusius, foren detinguts i portats a l'habitatge de Pasqual Calles i Broc.

Joan Serrano i Joan Bravo han estat detinguts per comprar peix en quantitats gairebé alcohòliques.

No havent pogut justificar la possessió de 51 quilos de musclos, passà a disposició del Tribunal corresponent Manuel Pinadell Jimeno.

Armand Pablo Puig i Josep Bret Coll, han estat detinguts per comprar generes il·legalment.

Ha estat detingut Lluís Doato Reverteza, acusat de vendre pots de llet, en els quals sols hi havia terra, i a preus alts.

Per vendre combustibles a preus abusius s'ha procedit a la detenció de Pere Domènec Cordero i Joaquim Miralles Grau.

Celestino Pujol ha estat posat a disposició del Tribunal corresponent per venda il·legal de tabac.

Detencions

Relació dels ciutadans darrere de les bombes:

Francisc Carbonell Saulea, com a maliciós que sol usar nom suposat, condemnat diverses vegades a Espanya i a l'estranger; Aquil Sánchez Ruiz, Adrià Rodríguez Vélez i Pasqual Vargas García, per no tenir documentació; Concepció Borras Bonet, per suposada corrupció de memòries; i Rafael Fernández Prieto, per no conèixer-se-li mitjans legals de vida.

Acusats d'haver estat divers quantitats promentent portar generes de França, han estat posats a disposició del jutge de guàrdia Armand Portell Puig i Josep Bret Coll.

Per haver-los ocupats, uns generes de procedència dels quals no sabien explicar detingutament, han passat a disposició de l'autoritat judicial Esteve Ferrer Rec i Josep Ferrer Pibernat.

Denuncies

S'ha denunciat que en la casa Mi-quel Costa Serra s'ha efectuat un robatori, emportant-se els lladres generes per valor de 15.000 pessetes.

D'una sastreteria instal·lada al carrer de Canvia Veils, 15, han desaparegut 15.000 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya i 2.500 en generes.

De l'habitatge que ocupen en un hotel d'aquesta ciutat, Antoni Arca Valverde i Roderic Mejias Castel han desaparegut les carteres d'ambdós amb 14.000 pessetes, al dir dels denunciants.

Vicenç Rodríguez ha denunciat els refugiats Miquel Amat i Joan Domingo, per sotstracció de mobles, pisa i cristalleria.

S'ha presentat una denúncia contra Antoni Solís Sepus, domiciliat a la plaça de Francesc Macià, per usurfuir un carner i fuils de racionament per a vint persones, quan en realitat la seva família es compon solament de cinc persones.

Esperoroll fruituós

La policia ha realitzat un escorcoll en el pis baix de la casa núm. 83 del carrer de Montaner per tenir coneixement que existia un comerç — dipòsit clandestí — en el qual havien de guardar-se mercaderies i altres efectes amb fins il·lícits, diligència que donà per resultat l'ocupació de dos cotxes que es trobaven perfectament amagats, diverses màquines per a fabricar mitjons, diverses màquines d'escriure, diverses màquines per a unir generes de punt, altres de cosir, accessoris per a aquestes en gran quantitat, més de 20.000 agulles per a teixir generes de punt de diversos tons, 242 peces de seda artificial, diversos motors elèctrics, gran quantitat de flascos de lubricants per a maquinària, i altres generes i efectes de menor importància.

En el curs de l'escorcoll els agents detingueren dos individus compresos en l'edat militar i que per a eludir el compliment dels seus deures feia temps que es trobaven amagats en el magatzem que fou objecte d'inspecció. Aquests detinguts han passat a disposició del Tribunal. S'hanomenat Josep Magrinyà, Marqués i Eugeni Gómez Magrinyà.

Opòrtol d'atropellaments

Ha ingressat en el dipòsit judicial el cadàver d'Ernest Quirós Arroyo, víctima d'un atropellament d'automòbil.

Al dispensari de l'Hospital Clínic s'auxilia Jacint Muñoz Gómez, de vuit anys, que sofria ferides greus per atropellament de camió.

Un noi ofegat

En una bassa del carrer del Dent, a Toró, un nen d'onze anys caigué i fou extret ofegat. Sembla que es deia Joan Murtra.

Detencions

La policia procedí a la detenció d'Anna Maria Rubert Escayola, Joan Borja Torrens i Fèlix Añeta, en el

El Govern de la República

PARLAMENT

Visites al President

El senyor Martínez Barrio rebé ahir els senyors Ferran Valera, Fausi Valentin, Eduard Frapoll, Ricard Gassel i Somoza Silva.

Reunió de la Comissió d'Ajuts a Espanya

Ahí es reüní al Congrés el Comitè d'Ajuts a Espanya.

HIENDA I ECONOMIA

Visites

El ministre de Finances i Economia rebé ahir el ministre sense cartera senyor Bilbao, sots-secretari de la Presidència i director general del Crèdit.

COMUNICACIONS I TRANSPORTS

Record a Cossio

Abans d'ahir, amb motiu de complir-se el tercer aniversari de la mort del senyor Manuel B. Cossio, es presentà al despatx del ministre de Comunicacions un grup d'alguns alumnes de la Institució Lluís d'Ensenyança que és a Barcelona.

Amb el senyor Giner de los Rios estigueren, entre altres, les senyores i senyores de Luna, Cerdà, Calabón, Diaz del Moral, Araiz, Benítez, Morales, Lacueva i Giner i els senyors Navarro, Belgado de Torres, Espado, Giner, Pantoja, Giner de los Rios (Carles), Benítez i Rodríguez Pedrol, que durant una hora recordaren el que fou el seu mestre en classes i excursions de la Institució Lluís d'Ensenyança.

INSTRUCCIO PUBLICA I SANTAT

L'augment de sou als mestres

El Comitè Nacional d'Enllaç de l'Ensenyança CNT-UGT visità el ministre per interessar-se per l'augment de sous als mestres.

El senyor Blanco els indicà que té presentat a estudi de l'Intervenció General del Ministeri de Finances un projecte on són recollides les seves aspiracions, que per estimar-les de justícia espera que tinguin un bon acompanyament.

JUSTICIA

Visites

El sots-secretari de Justícia, senyor Junco Torral, rebé el senyor Moix, degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona, i el sots-secretari del Tribunal de Responsabilitats Civils.

Nomenaments

Ha estat designat president de l'Audiència de Madrid el que era president de la Sala del Civil de la dita Audiència senyor Eduard Castellanos Vazquez. El tinent fiscal de la dita Audiència, senyor Alfons Barrios Simon, ha estat designat fiscal general.

TREBALL I ASSISTENCIA SOCIAL

Conferència

El senyor Moix rebé el senyor He-quejo González, secretari general de la Federació Nacional de Cooperatives, acompanyat del senyor Antoni Mauri, de la Cooperativa Central de Provisions, amb els quals conferencià.

Accident mortal

Al carrer de les Corts Catalanes, davant de l'Or del Riu, un auto que per allà passava atropellà Maria Ponc Llorenç, de 18 anys. Lo causà tants greus ferides que morí poc després d'ingressar a la Casa de Socors.

Un fíngit capità

Per usar les insígnies de capità de l'exèrcit republicà sense pertanyer-hi, fou detingut i passà a disposició de les autoritats corresponents Leandre Díez Quiles.

Relació amb la guerra?

317 Donos col·labora a la subscipió pro-combatents, organitzada pel Nucli Femení i el Secretariat Militar d'A. O. R. Per donatius, a la Rambla de Catalunya, 64, principal.

AJUNTAMENT

La tasca del Municipi en matèria sanitària

Ahí al migdia el conseller-regidor de Sanitat, Borràs, al qual acompanyava el doctor Pumarola, va rebre els periodistes, amb els quals va parlar largament sobre l'estat sanitari de Barcelona, absolutament normal i satisfactori, i l'èxit de la campanya pro vacunació antífèrica.

La vacunació antífèrica, controlada per l'Institut d'Hygiene, es practica normalment i d'una manera gratuïta als dispensaris municipals, refugis, Hospitals, etc.

Les fàbriques, magatzems i en general totes les empreses comercials i industrials, i a primer lloc les d'alimentació, han secundat aquesta campanya, establint dispensaris per a la vacunació particular dels seus components.

El nostre Laboratori Municipal—va dir—ha preparat i lliurat amb aquest objecte durant els mesos de juliol i agost 468 vacunes.

Ultra la vacunació, s'han tingut en compte l'estat de les algues pel·lides i la seva protecció i depuració.

El Laboratori Municipal i l'Institut d'Hygiene han curat aquesta tasca, havent-se practicat durant els mesos de juliol i agost 885 anàlisis.

Els resultats obtinguts per les mesures preses i les investigacions epidemiològiques són satisfactoris, ja que l'estat sanitari de la ciutat té el màxim índex que els anteriors.

En aquesta lliura contra el tifus hi ha contribuït també molt eficaçment l'Institut d'Assistència Mèdica Municipal sobre els components del qual pesa una tasca feixuga, vacunant diàriament milers de ciutadans que així s'apressen a obeir les disposicions de la Generalitat de Catalunya en decret obligatori de la vacunació antífèrica.

Un altre aspecte a remarcar del Departament Municipal de Sanitat és el de les ambulàncies per al trasllat de moribunds, ferits i malalts, servei que abans del 19 de juliol es feia amb dues ambulàncies d'una empresa particular, i avui, venent tota mena de dificultats originades per la situació anòmala del transport, s'ha aconseguit realitzar-lo amb sis ambulàncies propietat de l'Ajuntament, i a l'hora establir un magatzem de transport de tan important servei.

Finalment, va donar compte d'una oferta rebuda dels Estats Units d'Amèrica d'un Laboratori de Raigs X, oferta que, naturalment, ha estat agraïda i acceptada, i permetrà dintre pocs temps al Municipi comptar amb una perfecta instal·lació d'aquest importantíssim servei.

Una font al districte IX.é

S'han començat les obres per la instal·lació d'una font al carrer de Casanova de la barriada de Roquetes (Verdun) atenent les queixes que formularen els veïns d'aquella populosa barriada.

Per a la construcció d'un refugi a la plaça del Pi

Els delegats d'escala i de carrer del barri de Foment, que comprèn els carrers següents: ramble de les Flors, Riera del Pi (Enric Fontanet), plaça del Pi, Petrikol, Portaferrissa, Boters, plaça Nova, Palla, Pi, plaça del Milici Desconegut, Roca, Perot i Lladre, i a tot el veïnat en general, són convocats a una reunió que tindrà lloc diumenge, dia 4, a les onze del matí, a l'Ateneu Empordanès, carrer del Pi, número 11, per tractar de la necessitat de construir un refugi a les places del Pi i de Milici Desconegut. Donada la importància de la qüestió a tractar, s'espera que no hi mancarà cap veí.

Crida als familiars d'uns soldats

Es prega als familiars o amics dels soldats Jaume Font i Martínez, Josep Crespo i Martínez, Josep Arnó Farrà, Jeroni Garcia Jorja i Salvador Gascón Alemany que vulguin passar per la secretaria particular de l'Ajuntament per a parlar-los d'una qüestió que els interessa.

Llegiu

La Publicitat

Volis fer quelcom d'útil, de pràctic i que tingui relació amb la guerra? 317 Donos col·labora a la subscipió pro-combatents, organitzada pel Nucli Femení i el Secretariat Militar d'A. O. R. Per donatius, a la Rambla de Catalunya, 64, principal.

PER A HONORAR L'ONZE DE SETEMBRE

El nostre copera "Euphrosi" publicada ahir el copient article, que ens plau de reproduir.

NOTA LOCAL — MAGNIFICA IDEAL

Una percepció fina de la sensibilitat, oportuna a més no poder, trobem la idea aconseguida al nostre col·lega "La Publicitat", i voldríem fer-la també nostra, perquè els nostres lectors trobessin un lloc en l'horari de la tasca que es vol commemorar, repetim, en la simplicitat i la iniciativa, recordada, des d'ara, també als nostres lectors.

S'apropa la data cèlebre de les lluites al carrer, més ben dit, de les cruïlles improvisades enfront de la Ronda de Sant Pere, per la cavalleria borbònica que sens tirava ajuntant el sol delictu d'honorar un català extint.

Els nostres amics d'Acció Catalana Republicana volen que l'Onze de Setembre d'enguany signifiqui quelcom per als nostres combatents. Així la data deixaria millor memòria, i la diada de Rafael Casanova resultaria doblement honorada.

Per a commemorar l'Onze de Setembre d'enguany s'ha nomenat ja, com en anys anteriors, una Comissió especial integrada per elements de caldre democràtic i catalanista, que comprèn la major part, crec, de les organitzacions polítiques de Catalunya, però es comprèn que els nostres amics de "La Publicitat" s'avenen en iniciatives en el particular, ja que, des de l'any 1923, almenys, el nom d'aquest diari i llurs dirigents s'han vist molt lligats amb fets que es produïren amb motiu de les festes de l'Onze de Setembre.

De la cavalleria borbònica, que ja de costum es llançava damunt els pacífics manifestants, guarden alguns records i alguna relació a la casa del diari lamic nostre. Llavors es lluitava amb els guardies manats per la "monarquia", i ara els joves nostres lluiten també, en les mateixes dates, contra les "cavalleries totalitàries", que si poguessin emprendre salvatges atacs contra els qui dediquen un record al conseller català.

El nostre combatent del front, que significa el baluard contra l'esclavatge, el baluard de la llibertat, rebra aquest any un memorandum pràctic de la diada de Rafael Casanova, com a present que evulen els devots de les llibertats que ho commemoren a la nostra ciutat.

La subscripció, amb aquest fi, va molt avançada, i és el nostre desig i preu més fervent que els nostres lectors veguin l'interès que comporta celebrar d'una manera tan pràctica la memòria d'un dels patriotes catalans, d'un lluitador per la llibertat.—Santí.

LA MUSICA

AUDICIO INTEGRAL DELS TRIOS DE BEETHOVEN

Aquesta tarda, a les set, tindrà lloc al Casal de la Cultura el tercer concert de l'audició integral dels trios de Beethoven, a càrrec de la pianista Enriqueta Garreta; de Ferran Guàrdia, violonista, i Marius Vergé, violoncel·lista.

El programa que s'interpretarà és el següent: Trio, op. 121 (Zehn Variationen), any 1823. — Trio, op. 1, número 2 (any 1793).

Aquest concert serà retransmès per les emissores barcelonines, i l'entrada al Casal de la Cultura serà lliure.

L'ORQUESTRA NACIONAL DE CONCERTS AL PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Demà, diumenge, a les set de la tarda, se celebrarà el tercer concert de la quarta sèrie (matinal) d'aquesta Orquestra, sota la direcció del mestre Gustav Pittagall, amb el programa següent:

Primera part. — a). Simfonia número 40 en sol menor, de W. A. Mozart. — b). Preludi i Rondó, d'E. Casap Ciapi (primera vegada).

Segona part. — a). Saudades do Brazil, de Darius Milhaud (primera vegada). — b). Preludi a l'obra mítica d'un faune, de Claude Debussy. — c). Eurythmie (obertura), de Weber.

LES AUDICIONS DE "LIEDER" ORGANITZADES PER LA DIRECCIO GENERAL DE RADIODIFUSIO

Demà, diumenge, a les set de la tarda, se celebrarà al Casal de la Cultura el tercer concert de la tercera sèrie d'audicions de lieder, organitzades per la Direcció General de Radiodifusió, sota la direcció artística del muelcograt Joaquim Pena.

En aquest concert, la contralt Concepció Callao i el bariton Ricard Fuster, acompanyats per Enriqueta Garreta i Maria Canella, interpretaran, respectivament, "Arieles oblidades" i "Cançons de Bilitis" de Debussy, i "Històries naturals" i "Cançons populars gregues", de Ravel.

Com de costum, l'acte serà públic i radiat per les emissores barcelonines.

LES LLETRES

La vida literària a Catalunya

Avui, a les deu del vespre, s'era radiat, des dels micròfons de la Direcció General de Radiodifusió, el número 34 d'aquesta gasetla setmanal parlada de la Institució de les Lletres Catalanes, amb el següent sumari:

Les biblioteques sota les bombes", per Jordi Rubió. — Els homes i els llibres: "Un llibre del Pen Club de Praga", per A. Rovira i Virgili. — Esdeveniments literaris: "Les publicacions catalanes a l'estranger", d'Alexander Ivánovitch Kuprin. "Aniversari de la mort d'Henri Barbusse". — Informacions.

Un document important

150.000 ciutadans uruguaians demanen la represa de relacions amb la República espanyola

Montevideo, 2. — Ha estat lliurada al President de la República una petició, avaluada amb 150.000 signatures, demanant la represa de relacions diplomàtiques entre l'Uruguai i la República espanyola. — Fabra.

La moral de la rearguarda facciosa

No seria estrany que un dia o altre els generals rebels es destrocessin ells amb ells

diu un viatjant francès

Paris, 1. — Les notícies de l'Espanya facciosa coincideixen a assenyalar la decadència del feixisme i a desobrir l'ampallid que adquirí en les protestes dels espanyols víctimes de la colonització feixista. Quant de temps pot suportar un poble, sense subvertir-se en un terror ben organitzat i ben tingut d'una manera sistemàtica?

</

La Catalunya transoceànica

Catalans exemplars

Les activitats dels catalans de Xile, que s'organitzen al voltant de l'Agrupació Patriòtica Catalana, unitat voluntària i eficient, de tots els nuclis de catalans escampats en totes les ciutats i pobles i comarques dels Andes en una societat conjunta sota els signes de catalanitat, unitat i ajut a Catalunya en les hores glorioses i dures que vivim en l'actual moment històric en defensa de la Llibertat, de la civilització i de la pau del món sencer.

D'un cap a l'altre de Xile, paral·lelament a l'Oceà Pacífic i als Andes, l'A. P. C. escampa a través dels seus múltiples col·laboradors enclotats en les seves activitats quotidianes, les conegudes, notícies i propaganda vingudes de la Península a través de la xarxa de comunicacions del Comitè de Propaganda de la Generalitat i des dels seus donatius, les iniciatives, els actes dels catalans xilencs que vibren a l'unison amb el nostre poble, que al voltant del nostre Govern lluita per la independència al costat dels altres pobles ibèrics germans.

La primera tramesa de queviures a la Metròpolis, és la acta a punt de lliurar un cop resolt els tràmits de consuetud, són cinquanta cinc tomes de "mongetes" que Xile produeix en abundància i d'excel·lent qualitat i que els catalans estimen tant. Venen destinats a hospitals, establiments d'assistència social, colònies d'infants refugiats, catalans i dels altres pobles germans i una bona part a famílies dels donatius, per tal de dur un xic de consol a les llars catalanes que sofreixen un racament dur de guerra.

L'A. P. C. de Xile pensa repetir les trameses de queviures repartint l'ajut de tots els catalans de la república andina que vindran a sumar-se a les expedicions del Casal Català i Comitè d'Alimentació de l'Argentina, de la dels catalans de Colòmbia i les aportacions del Centre Català de Rosario de Santa Fe, de l'Argentina, Comitè Català, de Montevideo, i Centre Català d'Asunción, del Paraguai.

El Centre Català de Santiago de Xile, entitat de sis justres d'actuació catalanística a la costa de l'Oceà Pacífic, patrocina la colònia d'infants de les guerres i comarques de terres llunyanes envaïdes per l'enemic i fa arribar periòdicament a la metròpolis expedicions de llet condensada destinada al seu sosteniment.

El soci del Centre Català viu en la seva colònia. Organitzen festes recaptades, tombolles, audicions, funcions teatrals catalanes, totes a profit dels infants apadrinats. Han constituït una delegació d'Assistència Infantil de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, organisme oficial de la Conselleria de Cultura de la Generalitat, que presideix el català de Mallorca Antoni Maria Sbert, qui posa tot el seu talent i dinamisme al servei de Catalunya.

Acaba de celebrar aquest benemèrit Centre Català de catalaníssim historial, que gaudix de fort prestigi social a la capital de Xile, un magnífic homenatge a la dona catalana amb motiu de l'activa i eficient actuació de les dones catalanes de la Colòmbia, en ajut dels infants i de les famílies catalanes de la nostra terra.

L'homenatge fou un èxit sense precedents. Desfilaren pels salons del Centre més de dos mil catalans, i el bon ofici en honor de les dames catalanes aplegades a centenars de catalans que amb llur donatiu contribuïren a engruixir la recepta pro infants catalans. L'Orfeó Català del Centre cantà belles cançons de la terra. L'elenc teatral d'ajut del Centre, jugà una obra catalana i els infants de l'Orfeó dansaren ballets populars catalans i xilencs. El Centre fou honorat amb la presència de bons

Remarque

(Ve de la primera pàgina).

mort, feren córrer sobre els seus ulls una amargor de realitat i de sang que no l'abandonà ja mai. Durant la guerra morí la seva mare, es consumiren tots els seus amics de 23 anys, ell, a la vegada, fou ferit, i experimentà horrors d'hospital també. Quan el volgueren enviar a casa seva, no ho volgué, preferí tornar al front. Ja les coses no esaven igual.

La seva vida posterior a aquesta època té aspectes veritablement novells. Fou mestre, venedor de requinquilla, company d'una tribu de gitano, agent de publicitat, corredor d'automòbils. A poc a poc havia anat recuperant els seus nervis i se sentí novament en el ritme de la vida. S'estava recent salvant de la guerra. Sabia en carn pròpia el que la guerra significava per a la seva generació i es disposà a combatre-la. De més a més tenia en el seu cor encara alguns fantasmes que solament podia assagrar escrivint. Així neix "Res de nou a l'oest", el llibre que corregeu per tot arreu del món, que fou traduït i filmat, que immortalitzà el seu nom.

El seu segon llibre, "Després...", ha estat escrit seguint la intenció del primer. No és una passió de literat, sinó una força humana que l'indueix a la tasca. En aquesta novel·la ha volgut estudiar l'adaptació dels ex-soldats a les condicions de la post-guerra en un període de completa dissolució, i encara que l'acció es desenvolupa íntegrament a Alemanya, és comuna a tots els pobles que han combatut.

Remarque passa llargues temporades a Dax. Patix una malaltia pulmonar que l'obligà a cercar el clima de Suïssa. La seva esposa l'acompanya en aquests viatges.

Privat ara de la ciutadania alemanya, Remarque no podrà tornar a la seva pàtria fins que aquesta es reintegri un dia a les normes democràtiques de les quals la dictadura nazi l'ha apartat bruscament.

Pensa que el que avui fas per als combatents potser serà fet algun dia per a tu. Envia, doncs, el teu donatiu i t'afavoriràs tu mateix. Oficines de recaptació: Rambla de Catalunya, 64, principal.

(Acabament)

Si mai existí una milícia comunista, com ens diu la senyoreta Camposamor, fou de proporcions infinitament més modestes. Remarque que aquesta mateixa escriptura no admet de cap manera que una revolució comunista fos imminent.

El senyor Moreno fa destacar que si hi hagués hagut preparació insurreccional — particularment si el Govern rus n'hagués estat al darrera, com hom ha pretès — hauria hagut d'haver-hi armes. Ara bé: n'hi havia tan poques que no fou possible cap resistència, fins que el Govern no pogué arreglar-s'ho per a proporcionar-ne als obrers.

I, encara: si la sublevació comunista havia d'esclatar entre el començament de maig i l'acabament de juny, com diables hauria pogut prevenir-se amb una insurrecció que no esclatà abans del 17 de juliol? Sense comptar que no havia estat prevista sinó per al més següent, com declarà el senyor Gil Robles a Mr. Knoiblauch a darreries de maig. En tot cas: Mr. Knoiblauch ja passava sense que els comunistes n'haguessin mogut. Però Mr. Gerany, que és evitantment un corresponent del "Daily Mail", ens fa saber que hom trobà en un test de flors d'un barri de Sevilla una proclama, signada per un "Comité Revolucionari", que fixava per al 25 de juliol "el dia de la nostra venjança". (1) Però Gil Robles parlava d'una insurrecció preparada per al més d'agost. No era, doncs, encara, massa aviat? I com haurien pogut trobar els sublevats en els testos de flors dels barris obrers de Sevilla aquestes proclames, si n'haguessin aplegat primer d'aquella ciutat uns quants dies abans de la data indicada? La proclama parlava, en efecte, de venjar-se de la guàrdia civil. Ara bé: la guàrdia civil, a Sevilla, tal com veurem més tard, s'havia posat al costat dels insurrectes! Estem, doncs, encara ben lluny d'òsques.

El document A no inspira pas més confiança si veiem la llista que dona dels qui haurien estat els membres del primer "Govern Soviètic". Una llista

Les Idees i les Lletres

Un filòlec oblidat

En l'obra de depuració de la llengua i de normalització lingüística, Pompeu Fabra ha tingut, cal dir-ho, excel·lents i meritisssims col·laboradors. Està clar que allò que ha contribuït més a fer-los gairebé desconeguts en aquest aspecte intel·lectual ha estat, ben soprit, perquè havien exercit en el conreu d'altres disciplines. Vegem, per exemple, Emili Guanyavents, autèntic filòleg, poeta meritisssim, rubricat, en una paraula, solista.

Guanyavents, per haver treballat massa anonimament, no ha estat valorat com li pertoca. El mateix Pompeu Fabra, en un article publicat a l'Almanac de Catalunya, de l'any 1929 dia, entre altres coses:

"Ara, en ocasió de publicar-se l'edició definitiva de les obres de Narcís Oller, s'ha fet constar públicament que han estat reuades per Emili Guanyavents; però, abans, quan feia feina anònimament, sols coneguda pels que intervenien en la publicació dels treballs seus a la seva revista! I encara, en general, poc coneguda per aquests mateixos, puix que molts s'imaginaven que les correccions d'Emili Guanyavents es reduïen a l'ortografia i a la morfologia, i no s'adonaven que la seva revisió abastava al lèxic, a la sintaxi, a l'estil, i, a més, si s'esqueia, a la versemblança."

Un testimoni de més vàlua no podria trobar-se. Guanyavents, per tant, és un filòleg que a la seva condició professional afegeix, al llarg del temps, la seva modestia i la seva rectitud. Una bona part de les seves regles gramaticals no han estat sota l'impuls de la seva observació i com a resultat dels seus estudis. Gràcies a ell i a tots els qui com ell, en bona hora, hi han aportat nous elements de judici, el criteri filològic de Pompeu Fabra ha tingut l'acceptació general i ha constituït l'eix del redreçament idiomàtic.

F. S. FORNER

DEFENSA PASSIVA

Els perills de certs abusos

Assabentada la Junta Local de Defensa Passiva de Barcelona de certes anomalies registrades a les estacions del Metro declarades útils per a refugi en cas de bombardeig aeri, els comitès facultatius de l'esmentat organisme van efectuar recentment a les dites estacions una visita d'inspecció, de la qual ha fet un ampli informe.

En presència d'aquestes dades, resulta que molts veïns han convertit aquells llocs en estatge permanent, on fan vida ordinària gran nombre de persones, en perillosa promiscuitat d'edats, sexes i famílies, proveïdes de la impediment necessària: llits, matalassos, robes, seients i fins estris de cuinar.

Tot això ocupa molt d'espai i dificulta que en moments de perill puguin acollir-se al refugi els qui en tenen necessitat momentània, o sigui durant el temps que duren les alarmes.

Per altra banda les condicions higièniques en què han de viure els estacionaris dels esmentats llocs són deplorables, puix que no la ventilació ni la neteja no poden ésser adequades, i això comporta greus perills per a la salut pública.

Davant d'aquests perills, la Junta Local de Defensa Passiva es creu en el deure d'advertir tots els ciutadans que per interès propi i per consideració als altres, s'abstinguin de convertir en llocs domèstics les andanes del Metro, i aplega també a l'opinió pública per tal que faci pressió en aquest sentit prop dels qui, per llur egoisme, es mostren insensibles al suprem interès de la col·lectivitat.

La tasca difícil de Jord Rumeiman

(Viene de la primera pàgina)

1.—Com podrien acordar-se els principis democràtics sobre els quals, a la manera de les concepcions occidentals, està edificat el sistema constitucional, administratiu i polític de Txecoslovàquia, amb els principis nals dels helenistes?

2.—Seria possible de realitzar l'autonomia territorial, és a dir, la creació d'una Dieta i d'un Govern sudet-alemany per regions geogràficament separades, quan l'autonomia comunal dels districtes dels països topa ja amb dificultats d'ordre administratiu i tècnic?

Aquestes observacions no al·lirguen pas que sigui impossible d'arribar a una solució satisfactòria dels problemes que es plantejgen. Els demòcrates txecoslovacs i alemanys estan persuadits que serà possible. La finalitat d'aquestes observacions és únicament de fer ressaltar les dificultats materials que troben les negociacions amb els helenistes, i de fer comprendre per què llurs principals reivindicacions són irrealitzables i inacceptables, reivindicacions que tenen per finalitat reorganitzar l'Estat en entitats autònomes, basades sobre les col·lectivitats nacionals reconegudes pel dret. L'acceptació d'aquestes reivindicacions no significaria pas la reorganització, sinó la desorganització de l'Estat txecoslovac.

Per altra part, el Govern britànic ha manifestat diverses vegades el seu interès pel manteniment de la integritat i de la independència de la República txecoslovaca. Els txecoslovacs compten amb aquest interès si conserven les condicions indispensables al manteniment d'aquesta integritat i d'aquesta independència. És cert que l'esperit penetrant de Jord Rumeiman distingirà tot seguit el que és compatible i el que no és compatible amb el manteniment de la independència i de la integritat de Txecoslovàquia. D'aquesta distinció no es pot per menys de treure'n conclusions que s'acordaran amb les de les democràcies occidentals i que permetran a Txecoslovàquia de conservar les condicions necessàries a la seva independència.

Praga ha salutad amb afecte aquest representant de la democràcia liberal britànica. Té totes les ocasions d'estudiar sobre quins principis concrets és possible d'establir un règim de les nacionalitats a Txecoslovàquia que sigui just. La immensa majoria dels txecoslovacs demòcrates estan a favor d'una solució semblant, desitjada també pels demòcrates dels altres països.

Els demòcrates han après de Masaryk que Txecoslovàquia, composta de nacionalitats i de races diferents, necessita, com Europa, la col·laboració de totes aquestes nacionalitats i de totes aquestes races en un esperit de tolerància. Estan decidits a traduir en la vida pràctica les idees llegades per Masaryk. No obstant, no oblidem tampoc que Masaryk els ha ensenyat també que la llibertat individual i nacional és el bé més gran de la humanitat i que és ella també la que dona a la vida el seu sentit i la seva consagració. Es per això que romanen fidels a aquest principi.

L'esperit pacífic del poble txecoslovac i la seva bona voluntat de fer concessions troben, però, un límit infranquejable: aquest límit està fixat per la ferma voluntat del poble de conservar el seu Estat reconquistat per la seva voluntat, la seva sang i els seus sacrificis. No permetrà que aquest Estat sigui interiorment descompost fins a fer impossible el seu manteniment i la seva defensa.

A LLORET DE MAR

(GIRONA)

CLINICA DENTAL "TORRE CAMPOSAMOR" per a malalts nerviosos, mentals i toxicomans. Telèfon 10. Mègic director-gerent: DOCTOR M. BERNAT I CARRERAS. Per a informes, adreueu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els dijous, de quatre a set de la tarda, a la plaça de

El conflicte de Palestina

A Tel-Aviv esclata una bomba

Els terroristes incedien una sinagoga i després desapareixen contra els bombers que volien apagar-la

El Govern egipci envia tropes a la frontera de Palestina

Jerusalem, 2. — A Tel Aviv ha explotat un artefacte que ha causat ferides a nou jueus. La bomba explotà davant d'un cafè.

Tres dels ferits són greus.

Al barri exterior de Givah Moshe els insurrectes han calat foc a la sinagoga i han disparat intensament sobre els bombers que aquests acudien a sufocar el foc.

En aquesta capital ha estat assassinat un àrab sobre el qual es tenien sospites d'ésser un confident de la policia. — Fabra.

ELS TERRORISTES SEGRESTEN SIS FUNCIONARIS BRITANICS

Jerusalem, 2. — Sis funcionaris que foren segrestats ahir pels terroristes han tornat avui als seus domicilis. Un d'ells, comissari regional àrab, portava al seu damunt, en el moment de la seva captura, la suma de 200 lliures, import d'una multa col·lectiva imposada per les autoritats britàniques a un poble àrab. La dita suma li ha estat robada. — Fabra.

EL GOVERN D'EGIPTE TRAMET TROPES A LA FRONTERA DE PALESTINA

El Caire, 2. — Atès l'incendi d'una estació ferroviària a la frontera amb Palestina, el Govern d'Egipte ha pres l'acord de trametre tropes a la regió de referència.

Cal fer observar que en cap ocasió la frontera entre Egipte i Palestina no ha estat guardada militarment. — Fabra.

A ANTIOQUIA S'HA CONSTITUIT L'ASSEMBLEA LEGISLATIVA DEL SANDJAK

Alexandria, 2. — S'ha constituït a la ciutat d'Antioquia l'Assemblea Legislativa del Sandjak. L'ex-diputat del Parlament turc, Teyssorby Kokmen, ha estat designat per a exercir les funcions de President de l'Estat. Com a president de l'Assemblea ha estat elegit Abdulghani Turkman, cap del partit popular de Turquia. — Fabra.

L'AMISTAT ENTRE L'IRAK I L'ARABIA

Bagdad, 2. — Amb la finalitat d'estrengthen les relacions entre l'Àrab i l'Iraq, els governs d'ambdós països han decidit reemplaçar els seus Encarregats d'Afers a Bagdad per ministres plenipotenciàries. — Fabra.

EL GOVERN ACORDA EXPULSAR ELS JUEUS, SI NO SON DE RAÇA ITALIANA

Roma, 1. — Avui s'ha reunit el Consell de Ministres i ha adoptat diverses mesures d'extrema severitat contra els jueus estrangers.

S'invita a abandonar els territoris de Líbia i possessions italianes a tots els jueus que hagin entrat a Itàlia des del 1919. Se'ls concedeix un termini de sis mesos. Si passa aquest temps encara no han emigrat, seran expulsats. Per altra banda, perdran la nacionalitat els jueus que haguessin adquirit aquesta qualitat. — Fabra.

LA GUERRA DE XINA

Nous grans èxits dels guerrillers xinesos

Pequin, 2. — Els guerrillers xinesos tornen a desplegar gran activitat a la regió pequinesa. Ahir a la tarda entauren un violent combat contra els japonesos, i després de diverses hores de lluita aconseguiren rebuixar-los amb grans pèrdues. — Fabra.

LES CONCEDIRA A XINA UN EMPRESTIT D'UN MILIO DE LLIBRES?

Londres, 2. — Als cercles financers es declara ignorant el fonament que pugui tenir el rumor que existeix al projecte de concedir un emprèstit d'un milió de lliures esterlines, que seria emès en aquesta capital. — Fabra.

UN TIFO DEVASTA GRANS EXTENSIONS AL JAPÓ

Nombrosos vaixells a fons al port de Yokohama

Toquiu, 1. — Un violent tifo ha devastat les regions de Toquiu, Yokohama i altres regions del Japó Oriental, a les primeres hores d'aquesta matí.

De moment pot dir-se que l'huracà ha destruït totalment o parcialment 3.300 cases, i sola les sigles de la inundació n'han quedades unes 21.000. A la ciutat 300 cases han quedat destruïdes i 700 han rebut danyos de més o menys consideració.

L'Ajuntament de València recobra la facultat de distribució dels productes del camp

València, 2. — A primeres hores de la tarda ha celebrat sessió el Consell Municipal.

L'alcalde ha donat compte de la disposició del governador dissolent l'organització de treballadors de distribució de productes de la terra UGT-CNT i encarregant al Municipi les funcions que venia exercint aquella.

El conseller Pérez Felgu, de la FAI, dirigí un preu al conseller-delegat de Proveïments per tal que declarés si era veritat que la manca d'oli que es nota en el racament era deguda al fet que l'Oficina reguladora d'aquest líquid deu a la Corporació uns dos milions de quilos; i l'alcalde ha contestat explicant que el problema obceca a la manca d'erosos i a altres causes.

Ha acabat dient que farà les gestions oportunes perquè la població estigui proveïda d'oli i d'arròs.

Les pluges produeixen accidents al Canadà

Quebec, 2. — L'exces de pluges ha estat causa de dos accidents. Les aigües desbordades provocaren el descarrilament del tren de Montreal a aquesta ciutat; moriren deu passatgers.

A la localitat de Portneuf, a cinquanta quilòmetres d'aquesta capital, l'aigua ha provocat l'esfondrament d'un edifici. Sis dels estacionaris han mort ofegats. — Fabra.

MEXIC

El President Cárdenas contesta la nota dels EE. UU. sobre expropiacions

Mèxic, 2. — En ocasió d'una sessió parlamentària, el President Cárdenas ha donat una resposta a la nota nord-americana sobre les expropiacions de terres agrícoles de propietat de súbdits dels Estats Units.

Ha declarat el President que Mèxic no pot acceptar la proposició de resoldre un dipòsit previ destinat a les indemnitzacions corresponents a les finques expropiades. Ha dit també que no podia adquirir cap compromís en el sentit que en l'avenir no s'efectuïen noves confiscacions de propietats pertanyents a súbdits nord-americans.

Ha afegit que no tenia el propòsit d'iniciar una polèmica amb els Estats Units, però sí que tenia un interès a posar-se d'acord amb els seus dirigents.

El senyor Cárdenas ha acabat el seu discurs dient que considerava una necessitat que els nacionals i els estrangers tinguessin un mateix tracte, ja que igualment s'aprofiten amb llur respecte treball del sol mexicà. — Fabra.

Si ens causa una joia immensa veure com la nostra subscripció orelx momentàniament, no és més petita la que causen al combatent. Perquè ha de pensar que ell també la llegeix, i a l'igual que el fog un termòmetre, li serveix per a comprovar l'estat d'esperit de la seva rearguarda. Tu que ens llegeixes, ¿ol que procuraries que aquest "copeo esportiu" no es pari i que faràs el possible perquè pugui ben ràpidament?

"Projector sobre Espanya"

El pretès complot comunista

per la DUQUESA D'ATHOLL

ment, després de la sublevació del General Franco, no n'hagi fet cap esment al Govern espanyol. Mister Eden, ministre d'Afers Estrangers, que fou interrogat sobre aquest afer, s'accontentà amb contestar que "la Cambra en trauria les seves pròpies conclusions".

Les mateixes autoritats rebels ja es temien que aquest document no produiria pas cap mena de conflicte. Això es dedueix clarament del fet que un altre recull, totalment diferent, de preteses instruccions en vista a una sublevació, hagi estat publicat per l'"Echo de Paris" el 14 de gener del 1937! (2) Aquestes, hom pretén, arribaven als comunistes espanyols dels "Serveis tècnics" del Partit Comunista francès, que col·laborava amb el Komintern i els seus delegats a França. El caràcter de falsedat d'aquest nou Document (que anomenarem B) és visible davant certes referències a una "capa militar i oficials" que haurien hagut de dirigir la insurrecció. Però hom es pregunta inútilment a quina "capa militar" haurien pogut confiar-se els comunistes! Els mateixos oficials només eren republicans en una ínfima proporció.

Aquest Document B era, doncs, encara menys creïble que l'altre. Hom hagué d'adonar-se'n, adueixen els Quarters Generals dels insurrectes, que el Document A hi està ara més a favor. Els diables es-

ven res. Espanya, per la seva misèria, era eridentment un país a posta per a la revolució. Però ja hem vist que aquesta revolució només hauria pogut ésser anarquista, ja que la influència comunista era inexistent, i en tots els casos incompatible amb l'anarquisme. Potser que sota la urgència d'una necessitat apressant, aquests dos partits haurien pogut fer causa comuna, però no era pas aquest el cas, sota el Front Popular, abans del juliol del 1936.

I a més, la qüestió no consisteix pas a saber allò que podrien esperar els comunistes de Rússia, de París o d'Espanya, sinó allò que era "realment" l'amenaga comunista a Espanya, pel maig, juny i juliol del 1936. Voldríem que hom ens provés que els comunistes van fer preparatius insurreccionals, àdhuc en petita escala. (3) I si hom no ens ho pot provar, com és el cas, resta aleshores demostrar que els rebels han creat de cap a peu una faula per l'estil d'aquella de l'incendi del Reichstag, atribuït als comunistes alemanys. Sempre és la mateixa tàctica, a Alemanya, a Espanya i a França. Sempre que uns "cagolards" no tenen prou comunistes per a excusar la preparació de llurs cops, se'ls inventen.

Però cal concloure. Hagi estat o no hagi estat preparada una sublevació comunista, hi ha dues coses certes: Que mesos abans, el general Franco havia reclamat l'establiment d'una dictadura, i més de dos anys abans Mussolini havia promès donar suport a tota insurrecció feixista.

(3) En el seu prefaç al segon i tercer Raport sobre les Accions Comunistes, publicats per la Comissió d'Enquesta del general Franco, Mr. Arthur Bryant diu que creu en la realitat de la sublevació comunista, però no en la seva data. En la seva premissa, tot i insistint molt prou d'ell, però no ha estat capaç de respondre.

En intercedint per remarcar que Miss G. M. Gordon, tal i que ho veïlla a afirmar en "Conflicts a Espanya", p. 8, que la guerra civil ha estat "l'única d'una sublevació comunista" i l'única d'una sublevació comunista, no diu pas que els dirigents comunistes, i tota la col·lectivitat dels dirigents de la insurrecció, haurien estat "republicans" i no "comunistes". Aquest autor, naturalment, encara parla d'una "sublevació comunista" i no d'una "insurrecció comunista". En la seva premissa, tot i insistint molt prou d'ell, però no ha estat capaç de respondre.

(1) "The Road to Madrid", p. 214. No obstant, en aquest document hom donava una altra data: el 20 de juliol.

LA QÜESTIÓ DE TXECOSLOVAQUIA

La intervenció d'Alemanya a Txecoslovàquia ha pres ja estat oficial

L'entrevista Henlein-Hitler fou suggerida per "l'irresponsable" Runciman, i el sudeta s'hi deixà caure

A Berchtesgaden s'ha decidit no acceptar el pla de Praga i seguir guanyant temps fins al Congrés de Nuremberg

"La Dépêche", de Tolosa, d'ahir, publicava la següent nota:

"El senyor Henlein, en possessió d'aquest projecte, no l'ha rebutjat, com alguns, massa pessimistes, donen a entendre, ni ha acceptat el seu principi, com han dit, per altre costat, alguns optimistes exagerats.

L'ha portat el senyor Adolf Hitler, que acaba d'arribar justament a Berchtesgaden.

Així, doncs, apareix clarament, hom s'ho temia, però actualment la cosa és pública i adreçada oficial, que la solució del problema es troba a les mans del senyor Adolf Hitler.

Les reivindicacions dels sudetes no són ja, no són més, si és que ho han estat mai, unes reivindicacions de minories. Són unes reivindicacions hitlerianes.

El senyor Conrad Henlein no defensa, en el fons, els interessos dels sudetes. Subordina les seves decisions als interessos d'Alemanya.

No és cosa nova, certament. Tampoc no és una revelació, però és quelcom que hom problema avui obertament.

I això demostra a bastament que l'afar dels sudetes no pot ésser localitzat ni circumscrit. És un problema internacional. És tota la qüestió de la història alemanya, de l'hegemonia alemanya que es troba plantejada.

El "Führer" no aconsegueix ni protegir, el que fa és dirigir. Tota concessió té la seva conformitat, tota resistència el seu ajut declarat. Heus aquí quelcom que entra en una gravetat i que no ens ha d'induir a un optimisme beatífic, ja que avui ha cessat tota dissimulació.

No ofereix dubte, però, per la mateixa raó que hom reconeix avui que la negociació no es desenvolupa ja, almenys oficialment o tècnicament, entre el cap dels sudetes i el Govern de Praga, sinó que Adolf Hitler és un dels interlocutors declarats o confessats.

Alemanya ha de reflexionar que l'altre interlocutor ja no és solament Txecoslovàquia, sinó Anglaterra, França i qui sap si els Estats Units.

I així tal vegada Alemanya no ho havia previst. Sens dubte considerava que la falta del llop i de l'anyell continuaria representant-se de la mateixa manera que va ésser representada en els temps de l'Anschluss.

Les coses han canviat i ha estat Alemanya qui ho ha volgut. Però qui no sabia apropar, des d'ara, que les probabilitats de pau van en augment?

Paris, 2. (Per telèfon). — L'interrogant de Txecoslovàquia resta obert, però en general la impressió d'un apacigament i l'esperança d'una solució següent dominen avui tots els comentaris que publica la Premsa parisiense en resposta a aquest interrogant.

En el diari "Le Figaro" el seu director Lucien Romier exposa en l'editorial d'ahir el seu criteri que Hitler es desmentirà possiblement per la pau.

"Fins ara — diu —, Hitler, amb una

gran intuïció, ha percebut sempre les preferències secretes de la multitud alemanya, i aquesta intuïció li ha permès a diverses reprises orientar-se o pronunciar-se en un sentit determinat, pronunciant dels punts de mira del seu "entourage". Com que les preferències secretes del poble alemany no són en aquests moments gens favorables a la guerra, cal deduir, d'aquesta constatació, que Hitler pot declarar-se per les solucions pacífiques sense perdre en el seu país prestigi ni popularitat.

Lucien Romier remarca, no obstant, que la situació està intervinguda per greus elements de desequilibri que podrien provocar inesperadament una caiguda difícil d'evitar. Aquests elements, entre altres, són: la lentitud de la discussió entre Praga i els sudetes, que crea un clima d'exasperació; l'enorme desplegament de forces i material que té lloc actualment a Alemanya i que durarà encara algunes setmanes, desplegament que si no ha produït a França ni a Anglaterra l'efecte de depressió que molts esperaven, pot influir, en canvi, sobre els nervis, la imaginació i les il·lusions del III Reich; el Congrés de Nuremberg, que podria sobreexcitar les forces més aventureres del nazisme; i l'afar d'Espanya, que no progressa visiblement en el terreny diplomàtic, desenvolupa també un estat d'exasperació.

A "Le Populaire", Léon Blum, ocupant-se igualment de l'afar txecoslovac, declara que Europa travessa unes hores decisives. L'amenaça alemanya, recolzada per una important exhibició militar, ha produït ja, segons Blum, el seu efecte; ha arrencat al Govern txec ofertes que aquest mal no hauria fet espontàniament i que podrien tenir en l'esdevinidor conseqüències perilloses i en les quals el límit de l'equilibri i de la veritable prudència ha estat posat sobrepujat. Si Hitler es presentés a la tribuna de Nuremberg amb l'anècdota d'Austria a una mà i l'estatut federal txecoslovac a l'altra, res no hauria de temer pel seu prestigi de cap. Tot i així, les ofertes de Praga no han estat acceptades encara pels sudetes ni com a base de discussió, cap Berlin no ha donat les ordres. Però si Hitler vulgués la guerra, es pregunta Blum, per què invitaria hostes franceses al Congrés de Nuremberg? I si no la vol, per què refusaria d'acceptar-se amb els avantatges aconseguits pels seus "germans" de la regió dels sudetes? El cert és que el "bluff" de Hitler ha reeixit. Ara, diu Blum, si la pau fos rompedora i Europa i tot el món fossin arrosegats a un conflicte, seria perquè Hitler ho hauria deliberadament volgut, perquè ho hauria volgut, tenaçment, implacablement, sense excuses ni pretextos. Mai no podria aleshores pretendre que ell ho volia evitar.

El periòdic "L'Ordre" en un editorial comenta l'article aparegut al "Daily Express" sota la signatura del seu propietari lord Beaverbrook, en el qual aquest diu que no hi haurà guerra. "L'Ordre" creu el mateix i recollia els arguments donats per lord Beaverbrook. Creu sobretot que no es produirà el conflicte perquè, entre altres causes, el "Führer" alemany, en el curs de la seva extraordinària carrera política, ha demostrat tenir un sentit agut de les possibilitats i una apreciació sempre exacta de la pujança dels moviments de l'opinió pública, cridats a ajudar-lo o a aixecar-se en contra d'ell. Hitler, diu "L'Ordre", és un mistic, però que toca de peus a terra, davant la realitat no voldrà córrer el risc del desastre en què cauria Alemanya si ella desencadenava la guerra sobre Europa.

Es fa observar, de totes maneres, que el senyor Runciman actua amb absoluta independència del Govern de Londres; però es creu que el fet que la seva darrera temptativa hagi estat anunciada en un centre oficial britànic no deixa de tenir un significat especial. Almenys ve a significar que el Govern britànic no es limita a esperar pacienment els resultats de l'obra de mediació.

D'aquesta manera la situació ara és més clara: el problema dels alemanys sudetes es presenta sota l'aspecte internacional i les causes concomitants existents entre Henlein i el Govern de Berlín que han estat determinades oficialment. És possible que lord Runciman preveïa que Hitler ho reconeixeria de totes maneres en la seva declaració de Nuremberg, i ha volgut passar-li davant.

Les informacions d'ahir a la nit anunciaren que el partit sudeta havia fixat ja una línia de conducta definitiva davant del pla del senyor Benes. Aquest matí es dona, davant d'aquest fet, molta més importància a la decisió de Hitler que a la del Comitè polític henleinista, ja que la primera pot confirmar o desautoritzar l'altra.

En aquests cercles es creu que Hitler, al qual, d'aquesta manera, passa la iniciativa en el començament o ruptura de negociacions, tindrà en compte la preocupació que l'adueix la decisió del senyor Runciman.

En resum: pot afirmar-se que avui s'entra de debò en una nova etapa de tot el conflicte de Txecoslovàquia. — Fabra.

Per als sudetes i per als alemanys la qüestió és guanyar temps

Berlín, 2. — Segons indicacions obtingudes en les esferes competents d'aquesta capital, els delegats sudetes, si bé no rebutjaren categoricament el projecte nacionalista del Govern de Praga, el declararen "inacceptable".

No obstant, s'indica que de moment els sudetes no desiguen de cap manera una ruptura definitiva de les negociacions. Berlín sembla esperar que Praga faci noves propostions.

Segons notícies de font berlinesa, el projecte governamental conté com a preàmbul una proposició d'una treva de tres mesos de durada, durant la qual les autoritats txecoslovacques i els dirigents sudetes evitarien tota mesura susceptible d'empenyar la situació. — Fabra.

L'ENTREVISTA HENLEIN-HITLER-RIBBENTROPP

El ministre d'A. E. alemany ha parlat per telèfon durant 80 minuts

Berchtesgaden, 2. — L'anunciada entrevista entre el Führer i Henlein començà poc abans del migdia, a presència de von Ribbentrop, arribat de Berlín a les 10.35 del matí.

Abans de l'entrevista amb Hitler, von Ribbentrop no ha tingut ocasió d'entrevistar-se amb Henlein. En canvi ha celebrat amb la Wilhelmstrasse una conversa telefònica que ha durat vint minuts.

A les 11.35, von Ribbentrop ha sortit del seu hotel en automòbil i s'ha dirigit a Obersalzberg.

Henlein ha arribat un minut després de von Ribbentrop, acompanyat del seu ajudant.

Immediatament després de l'entrevista Hitler-Henlein es declara que aquest tornarà immediatament a Txecoslovàquia.

El general von Rodenschatz, ajuda de camp del mariscal Goering, es troba igualment a Obersalzberg. — Fabra.

Cap a Praga i cap a Berlín

Praga, 2. — S'anuncia que Henlein ha sortit d'Obersalzberg a primera hora de la tarda, per tornar directament a Txecoslovàquia en automòbil.

A l' mateix temps von Ribbentrop ha sortit de Berchtesgaden en avió, cap a Berlín. — Fabra.

El Comunicat Oficial

"Una perfecta identitat de criteri entre Henlein i Hitler"

Berchtesgaden, 2. — Un comunicat oficial anuncia que Hitler ha rebut aquest matí a Obersalzberg el senyor Henlein, que ha exposat al canceller l'evolució de les negociacions que venen celebrant-se entre el Govern de Praga i els sudetes. Declara el comunicat, que entre Henlein i Hitler "s'ha constatat una perfecta identitat de criteris". — Fabra.

Mentrestant, a Praga

El segon de Henlein va a veure el President Benes per "negociacions molt importants"

Praga, 2. — A tres quarts de dotze els diputats Kundi i Sebekovski, delegats del partit henleinista, han arribat a la presidència.

Immediatament després han estat rebuts pel senyor Benes.

En el moment d'entrar al castell, un periodista alemany ha intentat fotografiar-los, però els delegats sudetes s'hi han negat rotundament, dient, en to irònic, que "havien a celebrar amb el senyor Benes negociacions molt importants i que no tenien temps a perdre". — Fabra.

Sembla que han presentat contraproposicions

Praga, 2. — A les dues de la tarda, i després de tres hores de deliberacions, ha acabat l'entrevista que han celebrat els diputats sudetes Kundi i Sebekovski amb el President Benes.

En aquesta entrevista els delegats sudetes havien de fer l'urament de llur resposta a les darreres propostions txecoslovacques. Si bé es guarda una absoluta discreció sobre els resultats de la dita entrevista, a les esferes governamentals es diu saber que la impressió "és més aviat favorable".

En general, es dona per segur que els sudetes no han rebutjat les propostions. El fet que en la delegació sudeta ano figurés l'extremista Frank sembla encoratjar l'optimisme.

Si bé no ha pogut comprovar-se aquest extrem, circula el rumor que els sudetes han formulat contraproposicions. — Fabra.

LONDRES SON OPTIMISTES PERQUE VA CEDINT PRAGA

Londres, 2. — La notícia que la visita de Henlein a Hitler fou motivada pel desig demostrat per lord Runciman que el canceller conegués detalladament el curs de les negociacions de Praga i pogués donar-hi la seva conformitat ha despertat molt d'interès a aquesta capital.

Regna optimisme, fonamentat en què sembla haver minvat la tioria existent a Praga, la qual cosa facilitaria la continuació de les gestions en curs. Per altra part, la Legació txecoslovaca a aquesta capital confia que Henlein acceptarà les noves propostions del Govern de Praga, encara que només sigui com a base de discussió. De moment s'ignora quines són aquestes propostions.

El periòdic "Star" creu saber que el projecte de cançons proposat preveu la constitució de dos cantons alemanys, de 700 a 800 mil habitants, a Bohèmia, i un altre de 500.000 a Moràvia. Segons aquest pla s'adjudicaria un milió i mig d'alemanys als canons txecoslovacs.

Lord Halifax continua a la capital. A propòsit de la visita que rebé en el Foreign Office de l'encarregat de Negocis de Polònia, aquest, en nom del seu Govern, oferí la col·laboració per tal de resoldre els assumptes de la minoria alemanya dels sudetes.

El ministre anglès digué al seu visitant, agraint l'ofertament, que els interessos de la minoria polonesa mereixen la mateixa consideració que els de la sudeta alemanya. — Fabra.

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Després, el senyor Bonnet ha posat el Consell al corrent de l'actualitat de les negociacions diplomàtiques.

El senyor De Monzie, ministre d'Obres Públiques, ha donat compte

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Després, el senyor Bonnet ha posat el Consell al corrent de l'actualitat de les negociacions diplomàtiques.

El senyor De Monzie, ministre d'Obres Públiques, ha donat compte

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Més incidents

Praga, 2. — Uns comissionats del partit henleinista han visitat avui el senyor Runciman i han protestat pels incidents que tingueren lloc ahir a Opava (Moràvia), on, segons diuen, es posaren obstacles a la matrícula d'uns infants en unes escoles alemanyes. Amb aquest pretext els nazis organitzaren una manifestació tumultuosa, i hagueren d'intervenir la policia per tal de dispersar-los. — Fabra.

Una nota de la ràdio de Praga per tranquil·litzar el país

Praga, 2. — L'emissora de ràdio txecoslovaca ha radial la següent nota:

"L'activitat política que regna a Praga demostra que les converses relatives a la solució de la qüestió alemanya a Txecoslovàquia han estat continuades en el sentit indicat en els comunicats publicats després de la última reunió dels membres del Comitè ministerial públic amb la delegació del partit alemany dels sudetes.

"En el moment actual és impossible dir res de positiu sobre el resultat d'aquestes negociacions. L'exit d'aquestes — que constitueixen una tasca veritablement difícil — exigeix una extrema paciència i una confiança absoluta en els factors polítics i consolinguals que es persegueixen en les negociacions en qüestió.

"L'efort de tots els elements interessats en les negociacions, així com la intervenció del Govern britànic, han tingut el banaua resultat de fer possible que les negociacions continuïn i que la possibilitat de solucionar el problema per procediments pacífics sigui cada vegada més probable." — Fabra.

CONSELL DE MINISTRES A L'ELISI

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Després, el senyor Bonnet ha posat el Consell al corrent de l'actualitat de les negociacions diplomàtiques.

El senyor De Monzie, ministre d'Obres Públiques, ha donat compte

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Després, el senyor Bonnet ha posat el Consell al corrent de l'actualitat de les negociacions diplomàtiques.

El senyor De Monzie, ministre d'Obres Públiques, ha donat compte

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

Paris, 2. — Els ministres s'han reunits en Consell, sota la presidència del senyor Lebrun.

Aquesta reunió ha estat dedicada especialment a la situació exterior.

El senyor Daladier s'ha exposat la situació general.

Després, el senyor Bonnet ha posat el Consell al corrent de l'actualitat de les negociacions diplomàtiques.

El senyor De Monzie, ministre d'Obres Públiques, ha donat compte

El tema principal de la reunió ha estat la situació europea

dels bons resultats obtinguts en les negociacions que s'havien entaulat entre el Comitè d'Obres Públiques i la Federació de Treballadors del Subeol i el Ministeri. — Fabra.

Paris, 2. — La reunió del Consell de ministres celebrada aquest matí ha durat dues hores i mitja, i ha estat dedicada principalment a assumptes de política exterior.

De totes maneres, el senyor Marchandieu ha fet una àmplia exposició de la situació financera, i ha explicat certs capítols del pressupost de 1939, que no estan ultimats encara. En efecte, els pressupostos dels departaments de Guerra i Aire no quedaran acabats almenys fins al 15 d'aquest mes.

El senyor Bonnet ha estat en l'ús de la paraula per espai de més d'una hora, cridant l'atenció del Gabinet, principalment sobre les darreres evolucions de les negociacions en curs a Txecoslovàquia.

Per altra part, ha designat els representants francès en la pròxima sessió del Consell de la Societat de Nacions.

L'informe del senyor Daladier s'ha referit a la situació política i social i ha durat més de tres quarts d'hora.

No s'ha fixat data per a la pròxima reunió del Gabinet. El senyor Lebrun surt aquesta tarda cap a Rambouillet. — Fabra.

Grandi conferencia amb lord Halifax

Londres, 2. — El senyor Grandi, ambador d'Itàlia a aquesta capital, ha conferenciat aquest matí amb el senyor Halifax, en el Foreign Office. — Fabra.

LORD HALIFAX DEMANA LA COL·LABORACIÓ DE POLONIA

i sembla que l'ha obtinguda

Londres, 2. — En els cercles polítics anglesos es dona certa importància a l'entrevista que lord Halifax celebrà ahir amb l'encarregat de Negocis de Polònia a aquesta capital.

Es creu saber, en efecte, que l'objecte d'aquesta entrevista no fou solament permetre al secretari d'Estat d'informar el diplomàtic de l'actitud general del Gabinet britànic, sinó que, de més a més, lord Halifax posà de relleu tot el valor que el seu Govern concedeix a la col·laboració polonès per a la solució del problema de l'Europa central, col·laboració que podria superar el marò del simple problema txecoslovac.

El ministre britànic es declarà convençut que el Govern de Praga farà tots els esforços per donar una solució satisfactòria a la qüestió de les minories poloneses, i afegí que donava a entendre al Govern de Londres que farà tot el que calgui en aquest sentit.

Conseqüència d'aquesta entrevista, es creu en les esferes diplomàtiques de Londres que les relacions entre Polònia i Txecoslovàquia podrien prendre en el futur un caire més favorable que no fins ara.

Per altra banda, és interessant de posar de relleu que en les esferes poloneses de Londres es considera que l'entrevista d'ahir fou "molt útil". — Fabra.

ELS ALEMANYES DE POLONIA TAMBE VOLEN FER EL SUDETA

Varsòvia, 2. — El president del Consell ha rebut el senyor Hasbach, element dirigent del Consell de la minoria alemanya a Polònia, el qual li ha presentat els Estatuts d'una organització alemanya única a Polònia, que es denominarà "Der Deutschen in Polen" (els alemanys a Polònia).

Hasbach ha posat de relleu que la minoria polonesa a Alemanya forma una organització única, i que, per consegüent, "és equitatiu de concedir el mateix tracte als alemanys residents a Polònia".

S'ignora encara la decisió de les autoritats poloneses sobre aquest particular, però es posa de relleu que en els cercles polítics polonesos la premissa de Hasbach ha estat rebuda desfavorablement, ja que el nou moviment es paragona amb el de Henlein a Txecoslovàquia. — Fabra.

El problema de Txecoslovàquia

Mr. Henderson ha comunicat ja al Govern alemany les decisions de Londres

Londres, 2. — De font autoritzada es diu saber que sir Neville Henderson informà ahir el Govern del Reich sobre les decisions preses pel Gabinet britànic, en la seva reunió del 30 d'agost, relatives a l'actitud britànica en el cas d'un conflicte franco-alemany derivat de la qüestió txecoslovaca. — Fabra.

Els sudetes consideren innacceptable el projecte i faran contraproposicions més inacceptables encara

Praga, 2. — En els cercles polítics es diu saber que com a conseqüència de l'entrevista Hitler-Henlein celebrada ahir, els sudetes formularan al Govern de Praga unes contraproposicions al projecte presentat pel Gabinet.

Segons informes de font alemanya en el projecte del Govern de Praga es proposava un armistici de tres mesos entre txecs i alemanys i la concessió als alemanys sudetes d'una autonomia administrativa sobre la base canòlica.

El projecte és considerat "inacceptable" pels alemanys sudetes, que continuen reclamant l'autonomia per a tot el conjunt del grup ètnic alemany, sense divisions administratives.

Pel que es refereix a la idea d'un armistici, els elements nazis reaccionen l'argument segons el qual aquesta mesura implicaria nous sacrificis per part dels sudetes.

El fet que els elements henleinistes preparin un contraprojecte demostra que volen evitar donar la impressió que rebutgen sistemàticament totes les propostions que se'ls fan. En el transcurs dels dies vinents es veurà si el contraprojecte en qüestió conté concessions en relació a les reivindicacions formulades per Henlein en Karlovy Vary. — Fabra.

DILLUNS ES REPRENDRAN LES CONVERSES

Praga, 2. — Un comunicat del Secretariat del senyor Runciman dona compte de l'entrevista celebrada per aquest amb el senyor Benes, i indica que les converses entre el President de la República i els delegats del partit de Henlein seran reprenses dilluns.

Per altra part, en un breu comunicat en què es dona compte de l'entrevista dels delegats sudetes amb el senyor Benes, el partit sudeta indica: "La conversa d'ahir constituïx una continuació de la que se celebrà el dia 30 d'agost, relacionada amb la solució de les qüestions minoritàries". — Fabra.

LA INCOGNITA POLONESA

Paris, 2. — El senyor Daladier ha rebut aquesta nit el senyor Bonnet, l'ambador de França a Varsòvia. — Fabra.

Varsòvia, 2. — El ministre polonès de Relacions Exteriors ha conferenciat avui amb l'ambador anglès en aquesta capital, senyor Kennard. — Fabra.

Atac deliberat contra la població civil

(Ve de la primera pàgina)

taca com a un atac deliberat a la població civil indifensa.

La Comissió recorda, en relació amb els diversos ràids, que no ha tingut oportunitat d'examinar les ordres donades als pilots o llurs informes sobre els ràids verificats. És una llastima, però en aquestes circumstàncies no es gens sorprenent. Allò important és que la culpabilitat dels avions estrangers de França queda públicament establerta davant el món.

El "Daily Herald", en un altre editorial sobre el mateix tema, diu: "L'informe de la Comissió anglesa declara que les forces aèries rebels, ultra efectuar ràids sobre objectius militars, han atacat deliberadament zones civils, i en una agressió de no la més d'una setmana, la de Torrevieja, es féu un atac deliberat a la població civil indifensa.

Tot hom sap que aquests atacs a poblacions costeres són realitzats per les forces aèries italianes des de les Balears.

Si el Govern no vol prendre el camí just i honorable d'aixecar l'embarcament d'armes contra el Govern espanyol, acabat amb la farsa de la no intervenció o recolzant l'obertura de la frontera francesa, tampoc no voldrà donar aquest Petit País d'eliminar els canons antiaeris de la llista de les coses prohibides?

En aquest cas no caldrà que les dones i els infants d'Espanya morissin per la farsa de la no intervenció, i no caldrà lamentar que la nació anglesa, en el transcurs de dos anys i mesos, no hagués fet quelcom per a mostrar al poble espanyol que encara té cor."

Atac deliberat contra la població civil

Atac deliberat contra la població civil

Atac deliberat contra la població civil